

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrta leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrta leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Francosko.

Komaj štiri dni je francoska narodna skupščina bila zopet zbrana, in uže je ministerstvu vojvode Broglie odzvonilo. Komaj leto bode, (prihodnjo soboto 24. maja) kar je vržen Thiers, ker je hotel republiko utrditi, in zdaj je vržen Broglie, ki je hotel monarhični konservativizem utrditi. Eden kakor drugi je hotel vsak v svojem smislu ustavo preurediti, ali razviti. Broglie je precej v prvi seji 12. maja predložil skupščini zakonske osnove o novih ustavnih določbah. Le-te so odločevale, kako se novo zastopstvo sestavlja, in kako bi se še ena zbornica „veliki svet“ kot gospodska zbornica ustanovila. Po eni strani je hotel Broglie občno volilno pravico prikrajšati ako ne uničiti, ter tako klerikalstvu in monarhizmu pot delati, po drugi pak je zbornici predlagal tak način sestavljenja nečega „velikega sveta“, da bi bila monarhična prevaga za Orleansce gotova.

Da so bili republikani z vso odločnostjo proti tem nakanom, to se razumeje. A oni sami so številno nekoliko preslabi, da bi bili mogli Broglie vreči. In zopet zgodilo se je, kar je Thiers uže lani prerokoval; zopet je dan dokaz, da se na Francoskem ne bode mogel izmed treh po kraljevem prestolu hrepenečih, nobeden nikoli nanj vsesti, ker bi bil za tri pretendente en sam prestol. Skrajni desničarji, privrženiki plesnjeve sredovečne legitimnosti, prijatelji grofa Chamborda so se za enkrat zvezali z svojimi smrtnimi sovražniki republikanci in so sklenili — prehod na dnevni red preko Broglie-jevih postav. Tako je ministerstvo nezaupnico dobilo in odstopilo. Legitimisti, 54 jih je, tu pač niso ravnali morda iz poboljšanja, ti ljudje so sploh nepoboljšljivi.

Nego vodila jih je edino tista sebičnost, ki pravi bližnjemu: ako jaz česa ne dosežem, tudi nečem da bi ti. Ker so razvideli, da nove Broglie-jeve postavbe koristijo Orleanscem a ne njim, potegnili so z republikani, dasi so jim Orleansci načelno kot tudi monarhisti in konservativci bratje, republikanci pa naravnih smrtnih sovražniki.

Stvari na Francoskem s tem sicer še nikakor niso rešene. Goulard, kateri je nalog dobil novo ministerstvo sestaviti, tudi nij republikanec. Predsednik republike MacMahon se ne more še odločnostjo k republikancem šteti, temuč protivniki še naj zidajo. Vendar se ne more tajiti, da je s temi dogodki stvar francoskih reakcijonarjev dobro udarjena. Prepričanje, katero ima uže zdaj večina francoskega naroda, bode se še bolj razširilo: namreč da Francoska more edino le iz današnje negotovosti do končnega državnega reda priti, ako se zdanja gnjila narodna skupščina neopravičena v svojem bitji, in nenaravna po svojih nazorih, prej ko slej razpusti in francoskemu narodu da, naj odloči svojo osodo in državno obliko, katero želi svoji deželi dati.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 20. maja.

Delegacija državnega zbora je dovršila 19. t. m. izredne terjatve vojnega ministra in izbrisala 14 milijonov od teh terjatev.

Iz Galicije se poroča, da je več rek izstopilo, povodnje so veliko škodo naredile.

Ogerski skrajni levičnjaki so napravili zadnjo nedeljo v Pešti javen shod. Irany je govoril zbranim Magjarom in nasvetoval uvesti občno volilno pravico, odpravljenje zveze z Avstrijo in sploh je ostro govoril zoper vladu. Na Ogerskem ima namreč tudi

opozicija svobodo govora in pisma, torej je drugače nego pri nas.

Vnanje države.

Srbski knez Milan je zdaj v Bukrešu, ker ostane nekaj časa pri knezu Karlosu. Knez Karlos mu je bil šel z vojnim ministrom Florescom do Gjurjeva naproti. Bakreška garaizija je stala od kolodvora tja do palače. Rumuni so srbskega kneza navdušeno sprejeli.

Več momentov je, ki govore proti temu, da misli **španske** republike predsednik Serrano Izabelinega sina na prestol posaditi. Nemški listi celo trdijo, da je Serrano nemško vlado prosil, naj špansko republiko prizna, in da zna to doseči, ker je v Berlinu jako priljubljena osoba.

Pruski deželni zbor bode morebiti še dolgo poslušal prepire med poslancem Laskerjem in med knezom Putbusom. Knez Putbus, kakor tudi princ Biron iz Kurlandije sta ustanovitelja severne železnice. Lasker jima je očital goljufijo ter je vse tudi z akti dokazal. Lasker ne prekliče nobene besede, tedaj se tudi napadena kneza ne moreta braniti. Vladi ne kaže drugega, nego proti ustanoviteljem severne železnice kaznjivo postopiti; Bismarck bi si politično še bolj škodoval, ko bi tega ne hotel storiti. Tudi v gospodski zbornici je knez Putbus spoštovanje izgubil, in težko mu bode, rehabilitirati se.

Dopisi.

Iz Gradca 17. maja. [Izv. dopis.]

Te dni smo imeli v našei sredini ministra dr. Glaserja. Pregledoval je sodnijska poslopja in se posvetoval s sodnijskimi svetovalci in z mestnim načelnikom o stvari, ki uže dolgo rešenja pričakuje in še vendar tudi danes nij rešena. To je novo zidati se imajoče sodnijsko poslopje. Za ta novi kriminal se v celem mestu ne najde shodni položaj, ker bi nekateri radi, da bi se to poslopje na desni obali Mure podiglo, drugi

Listek.

Silverija.

Prizori iz mehikanskega življenja.

(Francoski spisal Lucien Biart.)

III.

(Dalje.)

— Tedaj vi mislite, da ženske nemajo nijene moči, doktor? Don Diégo bode, kar bodem jaz hotela.

— Šest mesecev morebiti; a potlej?

— Doktor, kar vi mi pravite, kar mi vi morete praviti, to so mi uže večkrat rekli moj varovalec, župnik in licencijski. Ako se prevarim, bodem nasledke te prevare sama trpela; jaz imam dostá poguma, da ne bom nikomur tožila.

Trebalo je odločne besede in jaz sem bil na-njo pripravljen.

— Ali vesta Silverija, rečem deklici, da se je vaš varovalec zaklel, da ne bodete nikdar Diégova soproga in da bodete uzrok velikega prevrata?

— Kako je to? reče ter gre k meni sest.

Jasno, brez ovinkov jej povem prizor preteklega dne.

Ko jej popisujem, kako se je Diégo plazil za grmovjem in kako je počepal v travo, se zaničljivo strese; ko jej povem, kako sem Warrena rešil, se zasmije. Krepko mi stisne roko, ter dolgo molči. Potem se zopet stegne po hojki.

— Kaj tedaj, Silverija?

— Ali veste kako tajnost, prijatelj moj, s katero se iztrga iz srca draga podoba, moljena podoba?

— Nenavzočnost. Odidite.

— Ne, tega ne.

— Pamet.

— Ta nema moči.

— Potem umori Warren Diéga, ali Diego Warrena.

— Vaše govorjenje mojim nervom ne ustreza, doktor. Dosta za denes.

— Ali mi obljubite, da to stvar premislite.

— Obljubujem vam.

Silverija se strese ter se zavije v ruto. Da bi ne pustil zapeljive kreole pod težkim uplivom ravnokar končanega govorjenja, ukoristim si slučaj, da je ona, govoreča o planih za domeno Turpango, imenovala Lucijevo ime, ter začnem pripovedovati o pohodu mladega inženerja. Zgodovina tapirjevega parklja razveseli Silverijo. Sili me, naj ponovim vse besede mladega moža, prosi, naj jej popišem tapirja, ter mi izterja obljubo, da jej pokažem famozni talisman.

zopet, da bi se prek Glacija na tako imenovanem „Mandelgrundu“ sezidalo. Tretja stranka pa, ki vedno bolj zmerno misli in se „sparsistema“ drži, hoče, da bi se v notranjem mestu kaka povekša hiša kupila in za sodnijske potrebe prenaradila.

Pri tej priložnosti je gospod minister tudi povprašal za mnenja naših pravnikov ob ustrojenju nadsodnije v Mariboru. Na tanko ne vem, kaj so ti strokovnjaki o tem tematu govorili, toliko pa vendar vemo, da tukajšnji sodniki s tem razdeljenjem niso zadovoljni. Mi Slovenci pa to ustrojenje nadsodnije v Mariboru komaj pričakujemo.

Naš deželni namestnik se je napotil na gornje Štajersko, da pregleda, koliko je povodnja škodovala. Prav lepo in opravidano potovanje, samo če se bo tudi v slovenske kraje napotil, kjer je Drava od Maribora počenši tja do Medjumurja veliko škode naredila, in še dosti več je pred kratkim hudi mraz poškodoval. Gorice so po celem slovenskem Štajerji poškodovane, baš tako polja in sadna drevesa. Želeti bi bilo, da se ta narejena škoda od dotičnih oblastij našim kmetom pregleda, preceni in pri plačevanju vedno večih dac v ozir vzame. Bode videli, bode-li se kaj storilo, ali pa bodo te želje kmetov ostale zopet kot nanašna le „pia desideria.“ V nekaterih dneh bode zopet imeli veliko svečanost v mestu, najmer „Kreisturnfest.“ Za to svečanost se velike priprave delajo in občinski zbor nadeja se mnogobrojnih turnarjev, ima veliko skrbi, kam bi jih pod streho djal in se za tega del s ponižnimi prošnjami obrača na mestno občinstvo, da bi jim isto prosto in gostoljubno stanovanje dalo. No naše občinstvo se temu vabilu baš rado in gostoljubno ne odziva, ker Švab posebne gostoljubnosti ne pozna. Liberalci se tega praznika vesele, a klerikalci pa brundajo govoreči, kako se take skupščine dovoliti morejo, tako se tudi misijonske skupščine dovoliti smejo, ki pa so se, kakor vemo, pred kratkim prepovedale.

Kakor slišimo iz vseučilišnega kroga, bode se prihodnje šolsko leto naš rojak prof. dr. Robič profesuri odpovedal. On je eden najstarejših profesorjev našega vseučilišča, pri teologih in juristih jako priljubljen. Vsi, kateri ga poznajo, čislajo ga kot izvrstnega strokovnjaka. Predaval je najmer nekdanj, ko še na juridični fakulteti nij bilo za cerkveno pravo profesorja, tudi juristom, sedaj pa, ko so vse profesorske mesta juridične fakultete

nadopolnena, predava le za bogoslovce in pri juristih le še kot izpraševatelj pri izpitih izmenice fungira. V narodno-političnem oziru je gosp. Robič nam Slovincem majhenega pomena, ker ga za slovensko reč delavnega nikjer ne nahajamo, vendar je pri nekaterih slovenskih društvih kot ud vpisan.

Z Dunaja 17. maja [Izv. dop.] Poslanci so odišli in začne se zopet bolj dolgočasno življenje v politiki. Bavili se bode z vojsko v Španiji, brali morebiti da je ministerstvo veronauka in poduka kacemu rogoviležu škofu ali fajmoštru prikrčilo žolč nad nemarno hudobnim liberalizmom, ki je kriv, da uže teden dni v enomer dežuje. Pa kaj dežuje, ako bi le veter tako mrzlo ne bril. —

Četrto leta je minolo, čas je, da se stanovanja preminjajo. Denaromer mora na Dunaji strašno nisko stati, ker celih petnajst dnij človek nij mogel dosti videti vóz, vlačujočih pohištva. Cene stanovanj so vse previsoke in kakor so tudi hišni posestniki znižali cene po razstavi, vse nič ne pomaga, ljudje ne morejo plačevati, selijo se iz lepih stanovanj iz mesta bolj v periferijo v manjša in menj draga stanovanja. Poznam hišnega gospodarja, ki je veliko znižal cene stanovanj, ali dobil je zdaj vendar-le 7 napovedanj in 12 stanovanj ima v hiši. Denarna kriza nevarno sega v družine in posebno v obrtnijo. Delali bi ljudje radi, ali nemajo kaj delati, po dva meseca stoji vreteno mirno pri malih rokodelcih in obrzi ki jih človek v „ljudskih kukinjah“ vidi, so obupni. Vidi se, da mala porcija ne zadosti in slaba suknja kaže, da nij zaslužka za boljše. Na ulici ljudje ponujajo po mali ceni ure, prstane ali zastavnične liste, in toplo se prosí in pravi „da je lakota v trebuhu.“ Policija spravlja vse tujce delavce, kakor hitro nemajo dela, čez mejo in cesarjeva privatna kasa dosti potrosi za ljudi, kateri nemajo dela. Seveda zidajo se javna poslopja kakor nova univerza, magistrat, muzeji itd., ali to ne zda dosti. Vse gleda na prihodnjo jesen, ki pa, naj jo uže tukajšnji časniki zamolčati skušajo, ne obeta biti bogata, vsaj ne oziroma vina in sadja.

Iz Budim-Pešte 18. maja. [Izv. dopis.] Kakor je „Slov. Narod“ po novinskih telegramih v svojem političnem pregledu uže povedal, odgovoril je naš minister-predsednik Bitto na Tiszovo interpelacijo glede skupnega proračuna. Bittojev odgovor Tisze nij zado-

volil, kar je v dolgem govoru obrazložil. Pa tudi glasovanje, pri katerem je 171 poslanec Bittojev odgovor enostavno na znanje vzelo, 112 pa proti njemu glasovalo, je pokazalo, da ministerska večina nij preveč jaka. — Finančni minister Ghyczy odkriva brez vseh ozirov rane naše državne blagajnice. Pred nekoliko dnevi je rekel v drž. zboru, da so naša materijalna sredstva pre-slaba za osnovanje samostalne ogerske banke, sedaj pa brez vseh ovinkov v svojem finančnem ekspezeji pravi, da bode letošnji manjek iznašal najmanj 42 milijonov. Poboljšanje državnih financij vidi v reformi davkov in v dobri upravi. Reforma davkov je evfemizem za povišenje davkov, pod dobro upravo pa Ghyczy valjda razumeva ceno upravo. S tem bi se na eno stran dohodki pomnožili, na drugo stran pa stroški omalili, kar bi bilo se ve da lepo. Povišenje davkov bo pa težko našo drž. blagajnico do vrha napolnilo. Ljudstvo še sedanjih davkov zmagati ne more, kako bode povišene davke zmagovalo?! Kadar je dobra letina pride denar v deželo, in davki se še precej redno plačujejo, če je pa letina slaba, kakor letos od vseh krajev kaže, pa komaj peti del razpisanih davkov uide. Glede poboljšanja uprave predlaga Ghyczy decentralizacijo, katera bi se s povečanjem avtonomije županij izvesti imela, kar je tudi odbor edenindvajsetih nasvetoval. Županijam njihovo avtonomijo povečati, se pa pravi županijsko do kraja slabo upravo še slabejše narediti. S povečanjem županijske avtonomije se naša uprava ne bi poboljšala, nego pohujšala. —

Hrvatski zastopnik Brlič interpeloval je minister-predsednika, kedaj se bo prejšnja vojniška krajina v hrvatsko-slavonsko kraljevino vtelovila. Bitto je odgovoril, da se bo to čem preje mogoče zgodilo. Ta odgovor so hrvatski poslanci s zadovoljstvom na znanje vzeli. — Kakor avstrijski škofje, so tudi naši ne davno skupno posvetovanje imeli. Ta škofovska skupščina izrekla se je za pridržanje konfesionalnih šol. Kaj drugega se od nje tudi pričakovalo nij. Sicer pa škofje priznavajo vladi pravico nadzorstva javnih in privatnih šolskih zavodov. — Iz dežele prihajajo glasovi, da ljudstvo nij zadovoljno z našo sedanjo vlado, ter da ljudska nezadovoljnost uže celo na državni sistem prehaja. Blagostanje, red in pravica, katero vse se je od državne samostalnosti pričakovalo, pada od dne do dne,

— Jaz vas ljubim, mi reče, ko se začnem poslavljati od nje.

— Toliko, kakor Diega? vprašam jo vesel.

Črne obrvi se jej vzdignejo.

— Bolj, doktor, odgovori ona, toda ne na tisti način. Kaj ne, da boste vedno pazili na mojega varovalca? —

— Da, ako mi vi pomagate, da se mir vzdrži.

— Kaj ne, da ne pustite, da bi me zaprli v kloster?

— Nikakor ne, akoravno je to bolj od vas odvisno, nego od mene.

— Tedaj na zvidenje.

Ko sem uže na koridoru, se obrnem. Silverija je bila podprta z eno roko, ter me je smehljaje se gledala. Zares, jaz mislim, da bi se jaz sam rajši bil z Diegom, kakor

da bi mu pustil ta čarovni plan, to želje vzbujajoče dete.

IV.

Zvečer, jedva je zazvonil „zdravo Marijo“, uže sta bila župnik in licencijat v svojih fauteuilih. Kmalu pride tudi Warren. Vsede se ter nas molčaje posluša. Župnik je, ko je bil pri Silveriji, govoril se ve da v imenu morale in religije, licencijat pak v imenu pameti, češ, da je ta mati prava. Grešnica — župnikova beseda — ja je poslušala mirno, potrpežljivo, s povešenimi očmi, odobrovaje vsako njijno besedo. Ko jej rečeta, naj izjavi svojo misel, reče, da je moč ljubezni do Diega večja nego njena volja.

Tudi jaz objavim vspeh mojega pohoda; potem je imel Warren besedo. Pri obedu, pripoveduje Warren, ga je varovanka objemala in božala, da še nikdar tako. Z eno

besedo, hvalili smo z enim glasom ljubeznivi značaj Silverije.

— Jaz bi rad, da bi se mi ustavljala, reče Warren; potem bi našel dosta energije, da bi jo odposlal iz mesta ter jo iztrgal Diegu. Njena resignacija pak me dela žalostnega, mi jemlje orožje iz rok. Grlico ali jagnje je težko daviti.

Licencijat in župnik predlagata iz nova kloster, katero zavetje sva jaz in Warren odbijala, češ, da se bode videlo zadnjo uro, ko se uže vse poskusi; a prej ne. Župnik se je bal, da bi se ne naredil kak neumen korak, postavim ubeg; licencijat toisto. Kar se tiče Diega, je bilo vse mogoče; kar pa do deklice, bi Warrenovo obnašanje pač ne moglo pri njej motivirati tako skrajnega sklepa. Warren jo je samo prosil, svoje avtoritete nij nikdar uporabljal. Vedel se je kakor oče. (Dalje prih.)

in iz tega izvira nezadovoljnost ljudstva. — Kadar na političnem polju nič novega poročati nij, piše se najraje o vremenu. Prešeren je o tem izvrsten epigram naredil. Če pa tudi jaz vreme v dopis vzemem, nij tega kriva politična praznina, nego lakota, ki nam bledega obraza in vdrtih očij od dne do dne huje žuga. Od dne do dne pričakujemo lepo, toplo vreme, pa naše upanje moramo zopet od dan na dan prelagati. Uže tri dni po redu smo imeli slano. Sever vlada z veliko krutostjo, mladi solnčni bog mu nič kaj ne more, Karpati na severu in Velebit na jugu sta do svojega podnožja s snegom pokrita. V vladnih krogih se baje uže govori, da se bo meja za izvažanje živeža zapreti morala, da sami gladá ne poginemo.

Iz Belgrada 16. maja [Izv. dop.] Kakor se vidi iz telegramov, ki vsak dan iz Carigrada dohajajo, naš knez je tamo primljen z največjim odlikovanjem, osobito Sultan, potem ruski in francoski poslanec skazali so mu največjo počast.

Bosnija in Hercegovina, te dve zemlji sta za bodočnost Srbije to, kar zrak za človeka. Brez njih Srbija obstati in napredovati ne more. Da bo o tem predmetu med turškimi in srbskimi diplomati dogovor, to je sigurno in v kratkem moremo doživeti, da se bosta dva naroda, katera sta bila več stoletij najhujša protivnika in sovražnika, zedinila za obrambo Bosnije in Hercegovine.

V poslednjem času tuji, posebno nemški časniki prav aragantno napadajo naše sodnije, trgovce in advokate, pa i avktoriteto države. Oni predstavljajo naše trgovce kot varalice (goljufe), advokate kot ljudi brez karakterja, in naše sodnije da ne sodijo po pravu. Zavoljo tega donesel je te dni tukajšnji list „Budućnost“ prav oster članek, v katerem med drugim pravi da se vse to po nemških časnikih piše brez razloga, brez osnovanja, samo v nameri, da se očrni naša državno avktoriteta, da se nam pobije kredit in da se pred evropskim svetom srbski narod predstavlja kot nesposoben za slobodo, nedostojen za samostalnost.

Vemo vrlo dobro, piše dalje ta list, kaj se hoče s takimi članki; znano nam je od kod izhajajo, (tukaj se govori da jih je pisal prusko-nemški konzul Rosen.) Nemci znajo vrlo dobro, da jih čaka strašna borba se slovanskimi narodi; Nemci šumljajo in boje se, da ne padejo v tej borbi, pa zavoljo tega tako neprijateljski napadajo na vse, kar je slovansko. Za sedaj od naše strani želimo, da vlada dozna, kateri je od tujih diplomatskih agentov, kateri trobi od tukaj po nemških časnikih laži. Mi rešpektujemo te agente kot predstavnike njihovih držav, ali kadar izhajajo ven iz svojega delokroga, kadar se mešajo v stvari, za katere nijso tukaj namesteni, držimo da smo v stanju tražiti leka. Država naša nij dolžna da trpi človeka, ki udarja na njeno avtoriteto in ki nam podkopuje našo samostalnost. —

Pri nas imamo uže več dni hladno deževno vreme. Mraz je oškodoval sadje in po nekih krajih tudi vinograde, a žita ne; kmet se do sedaj še nadeja dobre letine.

D.

Domače stvari.

— (O novem c. kr. deželnem načelniku za Kranjsko.) Včeraj, v sredo,

je z brzovlakom v Ljubljano prišel g. baron Ceschi, namestnik v Trstu. Ogle dal si je vsa dotična poslopja in stanovanje c. kr. deželnega načelnika. Vsled tega se v dotičnih krogih za trdno sklepa, da bode Ceschi imenovan za našega načelnika z naslovom c. kr. namestnika. — Znano je, da ga je organ naših nemškutarjev „Tagblatt“ perhoesciral — menda po krivem. Bomo videli. Ljubši nam je vsakako nego Metternich.

— (Na učitejsko izobraževalšče) v Ljubljano pride za učitelja g. P. Končnik iz deželne gimnazije ptujske.

— (Iz Zatične) na Dolenjskem se nam piše 18. t. m.: Denes in včeraj je pri nas sneg naletaval. Mraz je nam posmodil in uničil vse sadje in na polji fižol in krompir. Denašnji semenj bil je slab. Živine so bili dosti nagnali, a kupca nij bilo. Mesarji so cene delali kakor so sami hoteli.

— (Krka) je napravila od 13. do 15. t. m. po več krajih v Krškem političnem okraju na Dolenjskem preplave in povodnje, ki so veliko škodo naredile.

— (Občina Bukovje) na Notranjskem je vsled naredbe ministra pravosodja od 26. aprila t. l. prideljena sodnijskemu okraju postojnskemu. Naredba velja od 1. julija letos.

— (Od Borovnice) se nam piše 21. t. m.: Vidoti je tukaj dva agenta nekega italijanskega društva, „Dacia“ imenovano, katera nek zavarujeta vse i proti vsaki škodi, ter prav po ceni. Kakšno zaupanje ono društvo zasluži mi nij znano, a občudovanja vredna je prijaznost in postrežljivost našega ljudstva proti tujcem, kateri njegovega jezika niti ne umejo. V kratkem času so oni med Reko do sem zavarovancev dobili nad 250, največ v Rakeški okolici; kaj delajo pa popotniki domačih zavarovalnih društev?

Narodno-gospodarske stvari.

Nova postava o zemljiščnih knjigah za Kranjsko.

(Dalje.)

3. Kako je postopati, kadar se napravljajo zemljiške knjige.

§. 20. Kar se tiče tistih nepremičnin, katere so že vknjižene, se je le takrat lotiti izsledovanja v §. 19. št. 3. imenovanih pravic in služnosti, če še niso vknjižene in samo na toliko, kolikor je zaradi teh pravic ali služnosti med strankami popolno soglasje. Z ozirom na tiste nepremičnine, katere niso vpisane v nobeni zemljiški knjigi, ali ne na ime nikogar, je pozvedovanje raztegniti tudi na izsledbo lastninskih pravic in utesnitev, katerim so podvrženi lastniki zaradi svoje gospodarstvene oblasti. Nikakor se ni spuščati v izsledovanje drugih stvarnih pravic, katere niso zaznamovane v §. 19. št. 3., torej posebno ne v izsledovanje zastavnih pravic. To izsledovanje je pridržano, kolikor ne gre za zemljeknjižne pravice, katere se morajo po §. 30. te postave prenesti v nove zemljiške knjige, postopanju, katero se ima vpeljati po postavi od 25. julija 1871 drž. zak. št. 96.

§. 21. Ko se ustanovljajo zemljeknjižna tela (§. 19. št. 2.), je pri tistih nepremičninah, katere so bile od sedaj vpisane v zemljiško knjigo, za podlago vzeti posestni stan, ki se stika s to knjigo. Nepremičnine, katere niso bile vpisane v zemljiških knjigah, se morajo, ako se enega in istega posestnika, in če ta ne tirja ustanavljanja posebnih zemljeknjižnih tel, zložiti v eno zemljeknjižno

telo, ako ne branijo te zložitve postavne ovire (§. 4.). Ali je katera ovira, ali ne, je pozvedovati kar moči na najzanesljivi način: da se popraša posestnik, da se pregledajo sodniška pisma, ali po kateri drugi pravnici poti.

§. 22. Če se pokaže, da leže deli zemljeknjižnega tela v drugi katasterski občini, se mora izslediti, katere v tej občini ležeče zemljiške parcele je imeti za spadajoče k onemu zemljeknjižnemu telu. Zaradi deželno-knjižnih nepremičnin je pa zadosti, da se izsledi, kje se nahajajo ostali deli takega deželno-knjižnega tela.

§. 23. Ako se to, kar stranke trdijo in tirjajo, ne more dokazati prepričevalno, ali če se temu ogovarja, je izslediti poslednja dejanska posest, in izid te preiskave je vzeti za podlago pri vsih poznejših službenih opravilih.

§. 24. Izid pozvedovanja z vsem tem, kar so bistvenega izrekle stranke, je vpisati v zapisnik. Zapisnik podpišejo sodniške osebe in zaupni možje občine. Izjave posamnih strank morajo vrh tega podpisati te stranke; ako se kdo podpisati neče, se to vpiše v zapisnik in tudi vzrok, zakaj se ni hotel podpisati. O pozvedbah, katere se tičejo deželno-knjižnih nepremičnin, se piše poseben zapisnik.

d. Sestavljanje in popravljanje posestnih pol.

§. 25. Ko so končane pozvedbe, zadevajoče eno katastersko občino, je sestaviti posestne pole. Za vsačega samoposestnika, kakor tudi za vsako skupščino sosesestnikov je narediti posebna posestna pola. V vsako posestno polo se morajo vpisati vse nepremičnine, uređjene po zemljeknjižnih telih, katere posedujejo taisti posestniki ali taista skupščina sosesestnikov v katasterski občini, in vanjo vzeti vsi posledki v §§. 19., 20. imenovanih pozvedeb, tikajoči se teh nepremičnin. Ako se nahajajo deli zemljeknjižnega tela v drugi katasterski občini, je to zapisati v posestni poli.

§. 26. Posestne pole se imajo s popravljenimi kazali nepremičnin, s posnetki katasterskih map in z zapisniki vred, ki so se pisali o pozvedbah, izložiti v občini pregled pri občinskem uredu, ali na drugem mestu, katerega določa vodja sodniških pozvedeb. Ob enem ima vodja pozvedeb določiti dan, katerega se bodo pričele dalje pozvedbe, ako bi se ugovarjalo zoper pravost posestnih pol. Ta dan se naznani po oznanilu, katero naj se da v deželni uradni časopis, ter naj se razglasi v vsih dotičnih in sosednih občinah.

§. 27. Ugovore zoper pravost kake posestne pole je moči ustmeno ali pismeno vložit pri okrajni sodnji kakor tudi na dan, imenovan v §. 26. pri vodji pozvedeb. Ako se opirajo ti ugovori na take resnične reči, katere pri poprejšnjih pozvedbah niso bile znane, je vse poskrbeti, kar je treba, da se reč razjasni. Ako se pokaže, da je ugovor utrjen, se mora primerno popraviti posestna pola.

(Konec prihodnjič.)

Poslano.

Naznanilo.

Naši najostrejši literarni sodniki so pismeno in ustno zatrjevali, da se za njegovo občudovanja vredno delovanje na pesniškem polju mej našimi mladimi pesniki spodobi zasluge najlepši venec lani umrlemu Franju Ser. Cimpermanu in ta ugodna sôdba mi je dala tudi potrebnega poguma, da sem se lotil v denašnjih vsem literarnim podvzetjem silno neugodnih dnevih skupne izdave njegovih krasnih pesnij. Podpiralo me je tudi pri tem težavnem delu veselo upanje, da bo s temi pesnimi slovenska, nekaj čas uže precej zapuščena boginja petja prejela zopet enkrat lepo in njej dopadljivo daritev, ter da bo vsem prijateljem razvitka naše literature njihov prikaz privabil na mračno lice žar radosti.

Stvoril sem vestno vse, kar se pravično od izdatelja terjati sme. Pesni so se tiskale takó, kakor jih je zapustil pesnik sam in od strani nijsem, razen nekaterih malih nedoslednostij v pisavi, ki so bile vperesile se zaradi ne še trdno določenih pravil našega jezika v nekatere starih pesnij, nobene, pesnikovo individualnost značajno zaznamujoče posebnosti in tudi uredjena je vsa knjiga po lastnem pesnikovem načrtu in popolnem v njegovem smislu.

Plemeniti domoljubi! Dne 30. majnika 1873 je umrl Franjo Ser. Cimperman, v katerega so po pravici stavile se nadeje in letos ob istem časi Vam podajemo uže obširno knjigo njegovih izvrstnih poezij, katera, posvečena neutrudljivo za povzdigo in duševno in materijalno srečo našega naroda delajočemu gospodu dr. J. R. Razlagu, obseza 280 strani v mali osmerki, ima kot doklado pesnikovo biografijo in je pravokusno natisnena v ljubljanski „Narodni tiskarni“. Ker ima po odbitih tiskarskih troških priti čisti dohodek v fond za pesnikov gróbnih spominek, za kateri se nabérajó dobrotni doneski po pisalci teh vrst, zato vljudno vabimo vse prave prijatelje domačega pesništva, da obilnim kupovanjem knjige prijazno pripomogó k dostojnemu realiziranju té blage namere! Vspéh svoje prošnje, račun o prejetih doneskih za monument in tudi imena blagih darilcev in darilk bomo ob svojem času objavili.

Knjiga se bo prodajala v Ljubljani pri J. Giontiniji in J. Lercherji, sicer pak po imenitnejših slovenskih čitalnicah, katerim se za to vljudnost pristréno priporočamo. Cena pesnim je 60 kr.

V Ljubljani 12. majnika 1874.

Jos. Cimperman,
izdatelj.

Poslano.

Da resnica res v oči zbode, kar obrekovalce mnogokrat zadene, tako je doletelo tudi župnika na Gomilskem, ki je uže več kot pred pol letom prejel neko brezimno listnico; sicer pa je večidel vsem faranom znano, kdo da jo je pisal, ter mu na njegovo obrekovanje, katero je omenjenemu zlo v navadi, odgovoril. Če je v listnici kaj neresničnega bilo, zakaj nij pisalca neresnice poprijel, da je čakal več kot štiri mesece in potem še le — ker sam nij zmožen — najel župnika iz bližnje gorate fare, da je ta v „Slov. Gospodarju“ se začel potegovati za čast Gomilskega župnika; povedal pa nij nobenih zaslug, zarad katerih bi temu župniku čast šla. Zatorej mu je dopisnik v „Slov. Narodu“ nezasluzeno čast po pravici odvzel, in če bi v resnici ta duhovnik od Slovencev kaj časti ali pohvale zaslužil, tedaj je drugi poštenejši duhovniki, kojim on v mnogih rečeh čisto nasprotno ravna, nijso zaslužili, za kar naj omenim za zdaj le eno. Mnogi poštenjaki iz sosednjih fará me poprašujejo, ali je Gomilska fara protestantovska, ker vse druge župnike najdemo v družbi sv. Mohora zapisane, njega pa ne najdeš, če ga tudi pri belem dnevu z lučjo iščeš; da, še več časti mu dela to, da še nikdar nij besede zato spregovoril, da bi prav bilo, če bi se kateri njegovih faranov v to družbo dal vpisati. Vsakdo mi bo pritrđil, da to nij častno.

Ker se gori omenjeni dopisnik sam po krčmah hvali, da je on obrekovalni dopisnik v „Gospodarju“ in „Slovenca“ iz Gomilskega ter mene sumnji in krivo dolži, kakor da bi bil jaz, ki sem na „Slov. Narod“ naroden in ga čitam, — uzrok, „da vera peša“, se mi potrebno zdi, da mu naravnost brez vsakega ovinka povem, da ne samo enkrat, temveč stokrat je za njega sramota, ki se vedno hvali, da je naroden na „Danico“, „Slov. Gospodarja“ in „Slovenca“ ter njih marljivo prebira, pa se vendar tako slabo i pohujšljivo obnaša, da mu sosedni duhovni (razun Gomilskega) prepovedujejo vhod v njihove

fare zarad tega, ker toliko nespodobnosti po domačih in tujih krčmah doprinaša v svoji pijanosti, da bi se vsak fakir takovega obnašanja sramoval. Gotovo nij blizo nobene krčme, kjer bi ne vedeli pripovedovati od njegove pijanosti in nesramnosti; potem pa vselej pozno po noči vinjen domu lazi ter mnogokrat v samotnih kočah ljudi za prenočišče nadleguje ter tam veliko sitnost véinja, katere so vsacemu, veliko več pa duhovniku v nečast. Ali res take in ednake reči vero povspešujejo? Zdaj sodite, kdo je kriv, „da vera peša.“

Dajte mi ta pritlikovec očita, da svojih sinov mjssem pošteno izsolal in da je moj mlajši sin „zadušen študent“, kar je grda laž in tako dolgo ga lažnjivca imenujem, dokler mi tega ne dokaže. Zakaj bi bil zadušen, vsaj nij pri nobeni skušnji dvojke dobil; da pa je na moj ukaz šolo zapustiti moral, kaj to njemu mar? Naj pa mu bode v njegovo tolažbo povedano, da vsakemu poštenjaku je ljubši pošten vojak, kakor se moji trije sinovi, nego pohujšljiv duhoven, kakoršen je on, zavoljo katerih res „vera peša“.

Pa naj bo dovolj za zdaj; ako ne bode miru, drugi pot gotovo več, pa jaz mislim, da če smeti spred drugega praga pometati želite, bolj prav storite, da najpoprej gnoj spred svojega praga odkidate. Ne dražite mirnih ljudi in nikar malenkosti na velik zvon ne obešajte, ker gotovo bodele sami sebe onečedili.

Gašper Šorn.

Poslano.

Vsena bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalescière du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalescière du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsah, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, navál krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scarno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.

Neskončna hvalečnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne nadehe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalescière vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.

Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalescière, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.

Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalescière“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštnem podvzetji.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ulllein stavitelj.

Tečnejši kot meso, pritrđani Revalescière pri odraščenih in pri otrocih 50krat svoje ceno za zdravila. V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr.,

1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradiu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovci F. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stoeckhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja duajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Konkurzi:

Služba rudarskega zdravnika v Idriji s 1100 ali 1000 gld. letne plače in stanovanjem. Prošnje do konca maja pri tamošnji rudarski direkciji. Služba telegrafičnega asistenta; prošnje do konca maja pri tel. direkciji v Trstu. Služba učitelja v Velševem s 400 gld. letne plače in stanovanjem; prošnje do konca maja pri okrajnem šolsk. svetu v Velševem. Služba asistenta pri deželni davkariji; prošnje do 24. maja pri finančni direkciji. Služba sodnijskega sluga v Planini z 250 gld. letne plače in 25 odstotkov priljade; prošnje do konca maja pri predsedništvu deželne sodnije. Službe notarjev v Ložu, Senožečah, Vipavi in Idriji. Prošnje do konca maja. Služba okrajnega sodnika v Zatičini. Prošnje v 14 dneh po 3 razglašenji v „Wien. Ztg.“ Služba okrajnih ranečelnikov s 300 gld. letne plače v Logatcu in na Oblokah. Prošnje do konca maja pri okrajnem glavarstvu v Planini.

Tujci.

18. in 19. maja.

Avropa: Nussa iz Trsta. — Rossi z družino iz Rima. — Hoffenthaler iz Grada. — Drolz iz Laškega. — Sušnik iz Zagorja. — Weiss iz Siska. — Koder, župnik iz Vipave. — Tobiasz z Dunaja.

Pri Slonu: Emerl, trgovec z Dunaja. — Potočnik iz Trsta. — Revij iz Bistrice. — Bukovnik iz Reke. — Högnigman, Kikelj, župnik iz Rudna. — Dr. Trollo z družino iz Pešte. — Erker iz Kočevja. — Busetta, inženjer z Dunaja. — Weiss sē soprogo iz Reke. — Khosso Sternegg, major iz Rudolfovega. — Zalokar iz T. sta. — Okorn, župnik iz Senožeč. — Lapajne, kaplan iz Prečine. — Blaš iz Hrustnika. — Leskovic iz Idrije. — Tavčar, župnik iz Vač. — Winter iz Grada. — Kokošink, potnik z Dunaja. — Pibrove, fab. iz Kroke. — Umek z Blej. jezera. — Medved, hiš. posestnik iz Zagorja.

Pri Maliči: Pfeffer iz Kočevja. — Krall iz Celovca. — Willner iz Stajerja. — Rot, potnik, Lehman, potnik, Reichenbach, Falk, oberst, Hersch z Dunaja. — Rötli iz Kočevja. — Buchwald, trgovec z Dunaja. — Goslet iz Terbovlja. — Matuška, potnik z Dunaja. — Winter, potnik, Müller, potnik, Berrar, potnik, Stross, potnik z Dunaja. — Siess, direktor eskomptne banke iz Grada. — Feltscher, trgovec z Dunaja.

Pri Zamorci: Schmid iz Blej. jezera. — Schlosserer iz Belgrada. — Merlak, Oboidin iz Karlovca. — Kosmač iz Katana. — Gasser z gospo iz Loke. — Tomažič iz Mokronoga. — Eisenstädter iz Ogerskega. — Nemeec iz Vipave.

Tržne cene

v Ljubljani 20. maja t. l.

Pšenica 7 gl. 20 kr.; — rež 4 gl. 80 kr.; — ječmen 4 gl. 20 kr.; — oves 3 gl. 10 kr.; — ajda 4 gl. 80 kr.; — prosó 5 gl. — kr.; — kuzuza 5 gl. 10 kr.; — krompir 3 gl. 20 kr.; — fižol 6 gl. 80 kr.; — masla funt — gl. 55 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 30 kr.; — toletine funt 28 kr.; — svinjsko meso, funt 36 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 6 gid 80 kr.; — mehka 5 gl. — kr.

Dunajska borza 20. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	35
1860 drž. posojilo	105	75
Akcije narodne banke	979	—
Kreditne akcije	224	50
London	111	75
Napol.	8	94
C. k. cekini	—	—
Srebro	105	90

Podpisani si jemlje čast naznanjati s tem, da **nedeljo 24. t. m.** odpre v poštni ulici št. 56 (nekdanj „k zlati zaponi“) **ново ustanovljeno**

KONBITORIJO

ter prosi naklonenega obiskanja in zagotavlja najsolidnejšo postrežbo. Naročbe na **binškošne praznike** se uže zdaj sprejemajo. Spoštovanjem

Eduard Voltmann.

(138—1)